

Helsingin Urkukesän konsertti

MA 6.7.2026 KLO 19
Kallion kirkko

OLLI PYYLAMPI
urut | organ

KÄSIOHJELMA | PROGRAMME

2026

OHJELMA | PROGRAM

"Kromatiikan kiihkoa – Chromatic Passion"

MICHELANGELO ROSSI

(n.1602–1656)

Toccata settima

JOHANN SEBASTIAN BACH

(1685–1750)

Das alte Jahr vergangen ist BWV 614

Jesus Christus unser Heiland BWV 665

LOUIS VIERNE

(1870–1937)

Deuxième Symphonie pour grand orgue
en mi mineur op. 20

Allegro

Choral

Scherzo

Cantabile

Final

Olli Pyylampi, urut | organ

KONSERTTI | CONCERT MA 6.7.2026 klo 19 | MON. JULY 6TH AT 7^{PM}.

TÄMÄN KONSERTIN KANTAVANA TEEMANA on kromatiikka. Sil-
lä tarkoitetaan sävellyksen perussävellajin ulkopuolisten sävelten
käyttämistä. Kaikki oktaavin 12 säveltä otetaan käyttöön, ja näin
mahdollistuvat myös modulaatiot uusiin sävellajeihin. Runsaasti
käytettynä kromatiikka tuo musiikkiin aivan omanlaisensa jännittä-
vän tunnelman, minkä toivon tulevan esille konserttini sävellyksissä.

Renessanssin laulumusiikki noudatti tarkkoja ja ankaria musiikil-
lisiä sääntöjä tekstistä riippumatta. 1600-luvulle tultaessa Italiassa
syntyi kuitenkin kokonaan uusi tyyli, *seconda prattica*, jossa tekstin
kuvailu musiikilla tuli tärkeäksi ja vanhoja sääntöjä rikottiin hyvinkin
paljon. Esimerkiksi tasainen tahdinlyönti ja säännöllinen äänenkul-
jetus eivät tässä tyyliässä olleet olennaisia. Laulumusiikissa uuden
tyylin airut oli **Claudio Monteverdi**, ja kosketinsoitinmusiikkiin sen
siirsi **Girolamo Frescobaldi**.

Konsertin avaa *seconda prattica* hengessä **Michelangelo Ros-
sin** *Toccata*. Sen villissä loppuosassa käy toivoakseni hyvin ilmi, mis-
tä kromatiikassa *seconda prattica* aikaan on kyse.

Myöhemmin barokin aikana kromatiikalla kuvattiin paitsi teks-
tiä myös affekteja eli tunneilmaisua. **Johann Sebastian Bachin** ly-
hyt uudenvuodenkoraali "*Das alte Jahr vergangen ist – Jo vanha
vuosi mennyt on*" ei kuvaa uuden vuoden iloa vaan vanhan vuoden
kuolemista. Ehtoolliskoraalin "*Jesus Christus unser Heiland – Jeesus
Kristus, vapahtajamme*" kolmannen säkeen tekstissä puhutaan ris-
tinkuolemasta, jota Bach kuvaa niin ikään runsaalla kromatiikalla.

Romantiikan aikana kromatiikka vahvistui enemmän ja enem-
män tunteiden ilmaisuksi. Toisaalta jatkuvasti yleistynyt modulointi
uusiin sävellajeihin edellytti myös kromatiikkaa.

Mielestäni myöhäisromanttisen kromatiikan eräs kruunaamaton
kuningas on Pariisin Notre-Damen pääurkurina toiminut, lähes so-
kea **Louis Vierne**. Hänen laajoissa urkusinfonioissaan on yhtä aikaa
jännittävä ja kaunis sävy – kiitos runsaan kromatiikan ja upeiden
melodioiden. Nämä sinfoniat venyttävät perinteisen duuri-molli-
musiikin rajoja äärimmilleen ennen niin kutsuttua modernia mu-
siikkia, jossa sävellajit lopulta menettävät merkityksensä.

Viernen koko laaja *toinen sinfonia* vuodelta 1903 pohjautuu vain
kahteen teemaan. Teos alkaa rytmikkäällä teemalla, jota seuraa pian
yksinkertainen laulava duurimelodia. Näitä kahta teemaa monella

tavoin muuntelemalla Vierre rakentaa viisiosaisen sinfonian, jossa kromatiikka vain lisääntyy osien edetessä ja saavuttaa huippunsa hyvin kauniissa *Cantabile*-osassa ja dramaattisessa *Finaalissa*.

Musiikin tohtori, director musices **OLLI PYYLAMPI** opiskeli urkujensoittoa Sibelius-Akatemiassa professori Olli Porthanin johdolla ja Amsterdamin konservatoriossa opettajanaan Pieter van Dijk. Vuonna 2019 Olli Pyylampi valmistui musiikin tohtoriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemian taiteilijakoulutuksesta aihealueenaan saksalaiseen urkumusiikkiin liittyvät esittämiskäytännöt.

Pyylampi voitti toisen palkinnon Kotkan kansainvälisessä urkukilpailussa vuonna 2005. Hän on konsertoinut solistina eri puolella Suomea sekä Hollannissa, Itävallassa, Ruotsissa, Saksassa, Tanskassa ja Venäjällä. Hän on myös tehnyt yhteistyötä kamarimuusikkona ja säestäjänä useiden kuorojen, instrumentalistien ja laulajien kanssa sekä avustanut usein urkurina Suomen Kansallisoopperassa ja Musiikkitalon orkestereissa.

Olli Pyylampi työskentelee Helsingin Kallion kirkon pääurkurina. Lisäksi hän toimii urkumusiikin tuntiopettajana Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa. Hänen erityinen kiinnostuksen kohteensa on urkujen rakennus ja hän onkin työskennellyt asiantuntijana ja valvojana useissa urkujen rakennusprojekteissa. Hän kuuluu Helsingin seurakuntayhtymän urkutoimikuntaan ja on Kirkkohallituksessa sekä urkuasiantuntijaryhmän puheenjohtaja että kulttuuriperinnön neuvottelukunnan varapuheenjohtaja.

Vuonna 2023 Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli myönsi hänelle ansioistaan urkurina ja kirkkomuusikkona director musices -arvonimen.

Kuva | Photo: Olli Pyylampi

THE CENTRAL THEME OF THIS CONCERT is chromaticism—the use of notes outside the home key of a composition. By employing all twelve notes of the octave, chromaticism makes it possible to modulate into new keys. Used extensively, it lends music a distinc-

tive sense of tension and expressive colour, qualities that I hope will be evident throughout the works performed in this recital.

The vocal music of the Renaissance followed strict contrapuntal rules, largely irrespective of the meaning of the text. At the beginning of the seventeenth century, however, a completely new style emerged in Italy: the *seconda prattica*. In this new aesthetic, musical expression became subordinate to the text, and many of the old rules were deliberately abandoned. A regular pulse and conventional voice-leading, for example, were no longer considered essential. In vocal music, the foremost pioneer of this new style was **Claudio Monteverdi**, while **Girolamo Frescobaldi** brought its expressive ideals into keyboard music.

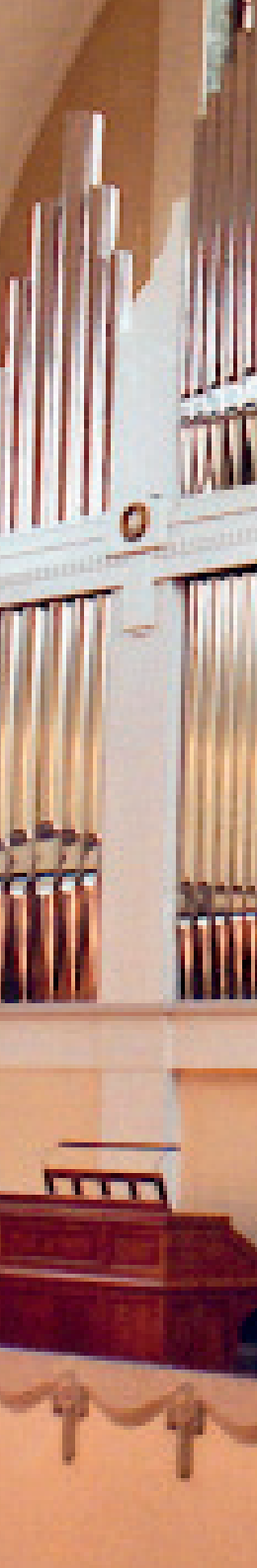
The concert opens with **Michelangelo Rossi's** *Toccata*, a work firmly rooted in the spirit of the *seconda prattica*. Its extraordinary concluding section vividly demonstrates the role that chromaticism played in this expressive musical language.

Later, during the Baroque period, chromaticism came to serve not only as a means of illustrating words but also of conveying the affects—the emotional states that Baroque composers sought to express. **Johann Sebastian Bach's** brief New Year chorale, *Das alte Jahr vergangen ist* ("The Old Year Has Passed Away"), does not celebrate the arrival of the new year but instead reflects on the passing—and death—of the old one. Likewise, in the third verse of the Communion chorale *Jesus Christus, unser Heiland* ("Jesus Christ, Our Saviour"), the text refers to Christ's death on the cross, which Bach portrays through richly expressive chromatic writing.

During the Romantic period, chromaticism became an increasingly powerful vehicle for emotional expression. At the same time, the growing practice of frequent modulation to distant keys required ever greater chromatic freedom.

To my mind, one of the uncrowned masters of late Romantic chromaticism is **Louis Vierne**, the almost completely blind organist of Notre-Dame Cathedral in Paris. His large-scale organ symphonies combine dramatic intensity with extraordinary beauty, thanks to their rich chromatic language and magnificent melodies. These works stretch the boundaries of traditional major-minor tonality to their limits, standing on the threshold of the modern era, when the concept of key would eventually lose its central importance.

Vierne's expansive *Symphony No. 2*, composed in 1903, is built

upon just two principal themes. The work opens with a vigorous rhythmic idea, soon followed by a simple, lyrical melody in the major mode. By transforming and developing these two themes in countless ways, Vierne creates a five-movement symphony in which the chromaticism steadily intensifies, reaching its culmination in the exquisitely beautiful *Cantabile* and the dramatic *Finale*.

OLLI PYYLAMPI, DMus, Director Musices, studied organ performance at the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki under Professor Olli Porthan and at the Amsterdam Conservatory with Pieter van Dijk. In 2019, he completed the Doctor of Music degree at the Sibelius Academy, specializing in performance practices related to German organ music.

In 2005, Pyylampi was awarded Second Prize at the International Organ Competition in Kotka, Finland. He has appeared as a soloist throughout Finland and has given concerts in the Netherlands, Austria, Sweden, Germany, Denmark, and Russia. As a chamber musician and accompanist, he has collaborated extensively with choirs, instrumentalists, and singers, and has frequently served as an organist with the Finnish National Opera and the orchestras of the Helsinki Music Centre.

Olli Pyylampi is Principal Organist of Kallio Church in Helsinki and serves as Teacher in Organ Music at the Sibelius Academy of the University of the Arts Helsinki. He has a particular interest in organ building and has acted as consultant and supervisor for numerous organ construction and restoration projects. He is a member of the Organ Committee of the Helsinki Parish Union and serves on the Church Council of the Evangelical Lutheran Church of Finland as Chair of the Organ Experts Committee and Vice Chair of the Cultural Heritage Advisory Board.

In recognition of his distinguished work as an organist and church musician, the Chapter of the Diocese of Helsinki conferred upon him the honorary title Director Musices in 2023.

SEURAAVAT KONSERTIT

Next concerts

TI 7.7.2026 KLO 12

Vanha kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Risto Pulkamo

urut | organ

TI 7.7.2026 KLO 17

Johanneksenkirkko

"Five O'Clock Organ"

Santeri Siimes

urut | organ

KE 8.7.2026 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Anton Korpi

urut | organ

KE 8.7.2026 KLO 19

Johanneksenkirkko

"Veni Creator kesäillassa – i sommarkväll – A Summer Evening"

Anna Pulli-Huomo

urut | organ

TO 9.7.2026 KLO 12

Kallion kirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Eerik Ohtamaa

urut | organ

PE 10.7.2026 KLO 12

Tuomiokirkko

"Helsingin Urkukesän päiväkonsertti | Short Organ Recital"

Hiski Wallenius

urut | organ

SU 12.7.2026 KLO 19

Tuomiokirkko

"Sinfonia ja koraali | Symphony and Chorale"

Pauliina Hyry

urut | organ

MA 13.7.2026 KLO 19

Kallion kirkko

"Urkusinfonia – Organ Symphony"

Ilpo Laspas

urut | organ

TUE. JULY 7TH AT NOON

Old Church

TUE. JULY 7TH AT 5 P.M.

St. John's Church

WED. JULY 8TH AT NOON

The Cathedral

WED. JULY 8TH AT 7 P.M.

St. John's Church

THU. JULY 9TH AT NOON

Kallio Church

FRI. JULY 10TH AT NOON

The Cathedral

SUN. JULY 12TH AT 7 P.M.

The Cathedral

MON. JULY 13TH AT 7 P.M.

Kallio Church

HELSINKI ORGAN SUMMER HELSINGFORS ORGELSOMMAR ОРГАННОЕ ЛЕТО В ХЕЛЬСИНКИ WWW.URKUKESÄ.FI

INFO

Helsingin Urkukesa on vuosittain kesä-elokuussa järjestettävä, erityisesti urkumusiikkiin keskittyvä kansainvälinen festivaali. Erilaisia konsertteja järjestetään lähes 100 kpl. Festivaali järjestetään yhteistyössä Helsingin Seurakuntayhtymän sekä Tuomiokirkko-, Kallion- ja Johannes Församling -seurakuntien kanssa.

urkukesa.fi

Svenska
kulturfonden

Helsingin kulttuurikeskus

SUOMEN[†]
EV. LUT.
KIRKKO

KIRKKO HELSINGISSÄ